

ner, at det var i den Periode, at disse Fæste-auctioner bleve indførte, som bidroge saa meget til at gjøre Brud paa de ældre Forhold mellem Godseier og Bonde, og jeg har derfor antaget, at den ærede Indenrigsminister stedse har følt den største moralske Dypfordring til at løse denne Quæstion, og jeg veed, at han er i Besiddelse af en Dygtighed og en Indsigt deri, som ingen Anden har. Han har ogsaa tidligere lagt sin gode Villie til at fremme denne Sag for Dagen; han har fremlagt et Forslag i denne Retning, for hvilket han har maattet dvæle — om jeg maa bruge dette Udtryk — megen ugrundet Dadel. Man bebrejdede ham dengang, at dette Forslag ikke stillede Godseierne fordeelagtigt nok; visselig stillede det Godseierne overmaate fordeelagtigt (Hør! Hør!), og det var vistnok en stor Misforstaaelse, at man dengang fra den Side søgte at modarbejde dette Forslag (Hør!); thi netop Godseierne vilde efter min Overbeviisning have vundet ikke Lidet, hvis dette Forslag var gaaet igjennem, hvortilmod jeg ikke troer, at dette vilde have været til Bondestandens Fordeel. Imidlertid troer jeg, at Indenrigsministeren senere har modificeret sin Synsmaade saaledes, at han har sluttet sig mere til de Anskuelser, her have været gjort gjeldende, og som ere længt mere i Bondestandens Faveur end det Forslag, han dengang fremkom med; thi det er vistnok de fleste Medlemmer bekiendte, at den ærede Indenrigsminister senere fremdeles omhyggelig har beskæftiget sig med denne Sags Fremme. Hvis altsaa det nærværende Tidspunkt var det rette til at fremme denne Sag, da troer jeg, at den nærværende Indenrigsminister kan gjøre Fordring paa den Tillid her i Forsamlingen, at man vilde stole paa, at han vilde fremme den, eller med andre Ord, at, hvis Sagen burde fremmes, da kunde den ikke være i bedre Hænder end hans. Naar man altsaa ad privat Veie kommer frem med et saadant Forslag, da antager jeg, at man iforveien har skaffet sig Bished om, at Regjeringen ikke vil komme frem med et saadant (Nei! Nei!); ja, da finder jeg, at det er det rigtigste (mange Stemmer: Nei! Nei!); thi det er aabenbart, at en saadan Sag, hvor netop de forskjellige Interesser staae i Conflict

med hinanden, kommer meget bedre fra Regjeringens Haand end fra den Privates. Naar man altsaa søger at fremme Sagen ad privat Veie, betragter jeg det som en Pressen paa en modstræbende Regjering. Jeg antager altsaa, at den ærede Indenrigsminister noie har overveiet, at det ikke nu er det rette Tidspunkt til at fremme denne Sag, og, er han kommen til dette Resultat, som jeg formoder, saa finder jeg, at han deri har fuldkommen Ret. Den Ordning af Forholdene underhaanden mellem de Paagjældende selv, som man i ethvert Tilfælde maa ansee for den ønskeligste, er nu i en saadan Udvikling og Fremstriden, som vistnok Regjeringen og navnlig den ærede Indenrigsminister længt bedre kan oplyse end jeg; men efter de partielle Erfaringer, jeg har om denne Sag, er den gaaet saa stærkt frem, at man maa ønske, at den har No en vis Tid, indtil man seer, om man ikke paa den Maade kan komme ud af Forholdet; thi jo mindre der bliver tilbage, desto lettere bliver Forholdet at ordne. Det forekommer mig altsaa, at der heri ligger en saa tiensynlig god Grund, hvorfor Regjeringen for Diebliffet ikke vil gaae ind paa denne Sag, at man bør respectere denne Anskuelse og ikke trænge paa Regjeringen. Jeg vil derfor stemme imod Sagens Fremme.

Lehmann: Da der for Diebliffet kun er Spørgsmaal om Sagens Overgang til første Behandling, skal jeg indskrænke mig til at udtale mig derfor. Da jeg i forrige Session, saavel i Udvalget som under Forhandlingerne heri Salen, bidrog, hvad der stod i min Magt til denne Sags Fremme, var det ingensunde alene mit Niemed at tilvejebringe et Materiale, som kunde henlægges i Rigsdagens Archiv, for i sin Tid, ved en ny Behandling af Sagen, at fremdrages som et Bidrag; men jeg udtalte dengang den Overbeviisning, som jeg har næret i mange Aar, som har været en stadig Rettesnor for min Virken, og som jeg i allerfuldeste Maade vedkjender mig ogsaa nu, at, efterat denne Sag er bragt i Bevægelse, bør den føres til Ende, vel ikke med nogen Overivelse, som da sandelig heller ikke Noget i hvad der hidtil er skeet skal kunne hente